

JU Viša stručna škola
POLICIJSKA AKADEMIJA
Danilovgrad

KOMUNALNA POLICIJA

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

PRIRUČNIK IZRADILI:
mr Zoran Pajović
Ljubiša Koković

Danilovgrad, 2015.godine

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Rad na terenu

Pripreme za rad na terenu

Osmatranje, praćenje i uočavanje pojava

Patrollranje i održavanje veze, izvještavanje i primopredaja dužnosti

Obavještavanje i savjetovanje građana u vezi sa narušavanjem komunalnog i drugog reda i o načinima suprotstavljanja

Pružanje korisnih informacija građanima i njihovo edukovanje u zvaničnim i nezvaničnim prilikama

Ostvarivanje saradnje sa drugim organima, organizacijama, grupama i pojedincima u lokalnoj zajednici

Ostvarivanje saradnje i zajedničkih ciljeva sa policijom (MUP-om) u lokalnoj zajednici

Rad na terenu

Pripreme za rad na terenu

Priprema komunalnih policajaca za patrolnu djelatnost ne počinje dolaskom u organizacionu jedinicu, već oni o tome moraju voditi računa i prije dolaska na dužnost, tako što će se savjesno odnositi prema svom psihofizičkom stanju i osposobljenosti za naporne zadatke.

Nepripremljenost za službu, osim teških posljedica po život i zdravlje, može da izazove i negativne reakcije javnosti i naruši ugled i povjerenje u službu.

Održavanje uređaja i opreme, njihov izgled i način upotrebe imaju veliki značaj za sigurnost, efikasnost i pouzdano obavljanje poslova. Osim toga, to uliva i povjerenje kod građana.

Komunalni policajac u svoju organizacionu jedinicu mora doći blagovremeno, prije otpočinjanja službe, kako bi se pripremio za efikasno obavljanje službenih zadataka.

Kada dođe u organizacionu jedinicu, mora da se javi starješini organizacione jedinice ili dežurnom službeniku.

Nakon toga, mora da provjeri da u rasporedu službe nije bilo izmjena, kao i svoje druge eventualne obaveze.

Komunalni policajac mora da provjeri ispravnost opreme (službenih lisica, sredstava veze i dr.) i da se propisno opremi za službu, tj. da ponese i službenu palicu, službenu legitimaciju, rokovnik i olovku. Uniformu mora nositi u skladu s *Odlukom o uniformi i oznakama komunalnih policajaca*, što znači da na njoj mora imati oznake zvanja, pločicu s prezimenom i službenu značku pripadnika komunalne policije.

Nakon pripreme, komunalni policajci javljaju se starješini organizacione jedinice, a u njegovom odsustvu vođi smjene dežurne službe radi upućivanja (ispraćaja) u službu.

Upućivanje u službu

Upućivanje u službu ima radni karakter radi što boljeg i efikasnijeg obavljanja službenih zadataka. Upućivanje komunalnih policajaca na službu je radna aktivnost i ima karakter radnog sastanka, a po pravilu se obavlja u organizacionoj jedinici. Upućivanje na obavljanje patrolne delatnosti (ispraćaj u službu) obavlja starješina, a u njegovom odsustvu rukovodilac smjene dežurne službe u organizacionoj jedinici.

Starješina organizacione jedinice, prilikom upućivanja komunalnih policajaca u službu, mora da:

1. ostvari uvid u sposobnost i spremnost komunalnih policajaca za obavljanje službenih zadataka. Komunalni policajci moraju biti psihofizički sposobni i zdravi. Ne smiju biti pod uticajem alkohola, umorni ili bolesni, a ako se ipak nađu u takvom stanju, starješina organizacione jedinice vratiće ih sa službe;
2. ostvari uvid u opremljenost i lični izgled komunalnih policajaca, koji moraju biti odjeveni u skladu s Odlukom o uniformi i oznakama komunalnih policajaca, jer na osnovu ličnog izgleda komunalnog policajca, građani donose sud o njemu, a posredno i o kompletnoj organizaciji komunalne policije;
3. provjeri ispravnost sredstava za rad i opreme. Neispravna sredstva i oprema koji se koriste u službi, u znatnoj mjeri mogu da otežaju obavljanje zadataka komunalnim policajcima, a u određenim situacijama da dovedu u opasnost i njihovu ličnu bezbjednost;

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

4. informiše komunalne policajce o događajima koji su se desili ili predstoje, a od interesa su za uspješno obavljanje poslova. Komunalni policajci podatke potrebne za rad na terenu evidentiraju u svojim rokovnicima zabilješke. Bez potpune i blagovremene informisanosti nemoguće je kvalitetno obavljati službene zadatke, a vladanje problematikom na terenu, garancija je i uspješnog izvršavanja zadataka;

5. upozna komunalne policajce s konkretnim zadacima i da im da upustvo za njihovo obavljanje. To su svakodnevni zadaci na planu preventivnog i represivnog djelovanja u rješavanju problematike iz djelokruga rada komunalnih policajaca. Planiraju se prostorno i vremenski, tako da je patrola svo radno vrijeme stavljena u operativnu funkciju.

Nakon ovoga, starešina koji upućuje komunalne policajce u službu, svojim potpisom na nalogu za izvršenje zadatka potvrđuje da ih upućuje ispravne u službu, predaje im pismeni nalog i oni zatim odlaze na obavljanje djelatnosti.

Dužnosti komunalnih policajaca

Komunalni policajac dužan je:

- 1) da u svoju organizacionu jedinicu komunalne policije dođe blagovremeno prije početka obavljanja službe prema utvrđenom rasporedu kako bi se pripremio za zadatke;
- 2) da na službu dođe uredan (uredno podiššan, obrijan, u čistoj i ispeglanoj uniformi, čistim cipelama i propisno opremljen; da ne nosi ono što nije u skladu s pripadajućim djelovima uniforme);
- 3) da na službu dođe psihofizički sposoban (odmoran, zdrav, da nije pod uticajem alkohola i slično);
- 4) da obavi lišenje slobode kada se za to steknu zakonski uslovi;
- 5) da pruži pomoć kada to zatraži kolega sa susjednog patrolnog rejonu;
- 6) da pruža pomoć građanima u slučaju opštih opasnosti;
- 7) da obavijesti starješinu kada napusti patrolni rejon,
- 8) da se javi starješini nadležnom za ispraćaj na službu, a u njegovom odsustvu, vodi smjene dežurne službe;
- 9) da provjeri ispravnost opreme i propisno se opremi za dužnost (obavezno mora da provjeri ispravnost sredstava veze, sredstava za vezivanje i druge opreme koju će koristiti tokom službe i da ih nakon korišćenja dovede u ispravno stanje i smjesti na predviđeno mjesto);
- 10) da provjeri da u dnevnom rasporedu rada nije bilo izmjena;
- 11) da se upozna sa svojim narednim angažovanjima;
- 12) da se upozna sa problematikom i novostima na području rejonu, a po potrebi, i šireg područja;
- 13) da se upozna i postupa po konkretnim zadacima sadržanim u Nalogu za izvršenje službenog zadatka;
- 14) da se upozna s dnevnim događajima i drugim značajnim podacima;
- 15) da obavi primopredaju smjene na patrolnom rejonu i da se od kolege iz prethodne smjene informiše o stanju u patrolnom rejonu;
- 16) da po dolasku obiđe patrolni rejon u cjelini i upozna se sa stanjem;
- 17) da zakonito obavlja službu i ponaša se u skladu s važećim propisima;
- 18) da održava stalnu vezu sa organizacionom jedinicom, tj. vođom smjene;
- 19) da se ne zadržava nepotrebno u ugostiteljskim i drugim objektima i da ne konzumira alkohol;
- 20) da, prema potrebi, obavlja službu i duže nego što je dnevnim rasporedom rada određeno;
- 21) da se nakon završetka i predaje smjene na terenu vrati u organizacionu jedinicu i na poleđini Naloga za izvršenje službenog zadatka koji mu je dat pri upućivanju na patrolni rejon sačini pismeni izveštaj o obavljenoj službi, kao i ostala potrebna akta.

Opravdani razlozi i situacije kada komunalni policajac može napustiti pozorički rejon

Komunalni policajac, po pravilu, ne smije napuštati rejon na kojem radi prije nego što mu istekne smjena, osim ako je to potrebno radi vanrednih službenih zadataka ili zbog više sile.

Vanrednim službenim zadacima ili višom silom smatraju se:

- 1) lišenje slobode učinioca kažnjivog dela do nadležnog organa radi utvrđivanja identiteta;
- 2) pružanje pomoći kada to zatraži komunalni policajac sa susjednog patrolnog rejona;
- 3) pružanje pomoći građanima u slučaju opšte opasnosti (elementarne nepogode, poplave, zemljotresi, požari i dr.);
- 4) povređivanje, ranjavanje ili obolijevanje komunalnog policajca za vrijeme patrolne djelatnosti, kao i kada to naredi starješina.

Kada napušta rejon, komunalni policajac dužan je da preko sredstava veze o tome obavijesti dežurnog službenika u organizacionoj jedinici u kojoj radi.

Ukoliko uslijed hitnosti službene radnje nije mogao da obavijesti dežurnog službenika organizacione jedinice, komunalni policajac koji je napustio rejon obavijestiće ga o tome nakon konkretne službene radnje.

Osmatranje, praćenje i uočavanje pojava

Odjeljenje komunalne policije obavlja poslove koji se odnose na održavanje komunalnog i drugog zakonom uređenog reda od značaja za komunalnu djelatnost; kontrolu primjene zakona i drugih propisa i opštih akata iz oblasti komunalne djelatnosti i drugih djelatnosti iz nadležnosti grada; ostvarivanje nadzora u javnom gradskom, prigradskom i drugom lokalnom saobraćaju, u skladu sa zakonom i propisima grada; zaštitu životne sredine, kulturnih dobara, lokalnih puteva, ulica i drugih javnih objekata od značaja za grad; podršku sprovođenju propisa kojima se obezbjeđuje nesmetano odvijanje života u gradu, očuvanje gradskih dobara i izvršavanje drugih zadataka iz nadležnosti grada i druge poslove u skladu sa zakonom.

Održavanjem komunalnog reda smatra se održavanje reda u oblastima: snabdevanja vodom; odvođenja otpadnih i atmosferskih voda; javne čistoće; prevoza i deponovanja komunalnog i drugog otpada; lokalnih puteva i ulica; saobraćajnih oznaka i signalizacije; parkiranja; prevoza putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju; auto-taksi prevoza; postavljanja privremenih poslovnih objekata; protivpožarne zaštite; zaštite od buke u životnoj sredini; kontrole radnog vremena subjekata nadzora; održavanja komunalnih objekata, pijaca, groblja, parkova, zelenih i drugih javnih površina, javne rasvjete, stambenih i drugih objekata.

Osmatranje, praćenje i uočavanje pojava i događaja samo su neke od radnji tokom patrolne djelatnosti koje znatno doprinose očuvanju lične i imovinske sigurnosti građana.

Osmatranje ima veliki značaj na planu otkrivanja nedozvoljenih radnji pojedinaca ili grupa. Može biti opšte, po konkretnom slučaju i prikriveno (tajno), s određenim tehničkim sredstvima ili bez njih.

Sušтина ovog vida djelovanja jeste uočavanje promjena na ljudima, objektima ili na prostoru koje su značajne za bezbjednost i održavanje komunalnog reda i ukazuju da je moguć razvoj događaja koji vodi ka izvršenju nekog delikta koji se preventivnim djelovanjem bezbjedno može spriječiti.

Osnovni oblici ovog vida delovanja jesu:

1. posmatranje i uočavanje lica (uočavanje karakterističnih detalja i pojedinosti, neuobičajenog ponašanja, prekršaja iz oblasti komunalnog reda ...) i
2. posmatranje rejonu i objekata (uočavanje promjena kao što su oštećenja na objektima, instalacijama, javnim dobrima itd., upaljena vatra na nedozvoljenom mjestu, nepropisno parkirana vozila, uočavanje interesantnih događaja u neposrednoj blizini objekata, vozila iz oblasti komunalnog reda i sl.).

Treba imati na umu da i pretjerana sumnjičavost može dovesti do grešaka u percepciji i postupanju komunalnih policajaca.

Od lične sposobnosti komunalnog policajca zavisi u kojoj će mjeri i koliko kvalitetno uočavati bezbjednosno interesantne pojave i događaje.

Narušavanje komunalnog reda

Komunalni policajac mora uvijek biti spreman da interveniše u slučaju narušavanja komunalnog reda radi njegovog uspostavljanja i ne smije dozvoliti da ga događaji iznenade i zateknu nespremnog.

Bitan preduslov za uspješnu intervenciju na uspostavljanju narušenog komunalnog reda, predstavlja osposobljenost komunalnih policajaca.

Svaki komunalni policajac prije početka intevencije mora dobro da procijeni situaciju nastalu narušavanjem komunalnog reda i da isplanira svoje postupke.

U procjeni situacije i sopstvenih mogućnosti za uspostavljanje narušenog komunalnog reda, komunalni policajac treba posebno da ima u vidu:

- namjere i broj izgrednika;
- sopstvene mogućnosti za intervenciju;
- snagu i vještinu izgrednika;
- ponašanje prisutnih građana;
- sredstva kojima raspolažu izgrednici;
- karakteristike objekta i prostora gde se narušava komunalni red;
- vrijeme kada je narušen komunalni red.

Svaki od tih elemenata ima poseban značaj, bez čijeg sagledavanja nije moguće uspješno intervenisati. To se, prije svega, postiže sopstvenom praksom i korišćenjem iskustava drugih komunalnih policajaca.

U zavisnosti od konkretnih situacija, suština intervencije komunalnih policajaca na uspostavljanju narušenog komunalnog reda jeste u tome da pravilno procijene situaciju, kao i to da li mogu sami uspješno intervenisati ili ne.

Bolje je sačekati pomoć drugih nadležnih organa nego se upustiti u intervenciju koja može imati neželjene posledice.

Patroliranje i održavanje veze

Način obavljanja poslova

Poslovi komunalne policije obavljaju se organizovanim prisustvom komunalnih policajaca na mjestima održavanja reda, preduzimanjem drugih preventivnih mjera i primjenom ovim zakonom predviđenih ovlašćenja komunalne policije.

Poslovi komunalne policije se obavljaju, a ovlašćenja primjenjuju, u skladu s načelima zakonitosti, profesionalizma, saradnje i srazmernosti.

Komunalni policajci rukovode se i principom rada s najmanjim štetnim posledicama, a sredstva prinude primjenjuju samo kad je to apsolutno nužno i u mjeri koja je neophodna za obavljanje zadataka bez nepotrebnih štetnih posledica.

U skladu sa zakonom i drugim propisima, načelnik komunalne policije komunalnim policajcima daje obavezne instrukcije za obavljanje poslova komunalne policije.

Način prijema obavještenja o događaju, izlazak na mjesto događaja i postupak patrole u različitim situacijama

Komunalni policajci u patroli obavještenja o događaju najčešće dobijaju od radnika u dežurnoj službi, i to od vođe smjene službe stalnog dežurstva, radio-vezom. Obavještenje je, po pravilu, kratko, jasno i precizno, što naravno treba shvatiti uslovno, jer od konkretne situacije zavisi i kakvo će obavještenje patroli biti upućeno. Najvažnije je da ono sadrži sve bitne elemente kako bi komunalni policajci u patroli mogli da na odgovarajući način prime obavještenje i upute se na mesto događaja.

Obavještenje treba da sadrži sledeće podatke:

- ko prijavljuje događaj;
- ko se prijavljuje, ko je izvršilac;
- šta se dogodilo;
- mjesto događaja;
- da li ima povrijeđenih;
- da li su i druge ekipe upućene na mjesto događaja;
- da li se očekuje pružanje otpora;
- druge bitne činjenice, koje se razlikuju u zavisnosti od konkretnog događaja koji se prijavljuje.

Obavještenje se razlikuje u zavisnosti od toga da li je u pitanju:

- krivično djelo;
- prekršaj;
- saobraćajna nezgoda;
- akcidentna situacija (havarije, požari, saobraćajne nezgoda sa velikim brojem žrtava...);
- elementarna nepogoda;
- neki drugi događaj.

Od toga na šta se obavještenje odnosi zavisiće i način na koji će ono biti prenijeto komunalnim policajcima u patroli, koji će hitno izaći na mjesto događaja radi intervencije.

Obavještenje o događaju komunalni policajci u patroli mogu dobiti i od građana (oštećenih, očevidaca, komšija...), neposredno na patrolnom rejonu.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Nakon prijema obavještenja komunalni policajci hitno odlaze na mjesto događaja.

U postupanju patrole najvažniji dio predstavlja **PROCJENA SITUACIJE**.

Procjena situacije je misaoni proces komunalnih policajaca u kome važnu ulogu imaju njihova sopstvena praksa i iskustva drugih komunalnih policajaca.

Vođa patrole utvrđuje plan postupanja, izdaje zadatke ostalim komunalnim policajcima i tek onda daje znak za početak intervencije.

Izveštavanje i primopredaja dužnosti

Izveštavanje prema Zakonu o komunalnoj policiji, načinu i postupku obavljanja kontrole komunalne policije

Član 44

O svakoj upotrebi sredstava prinude komunalni policajac odmah, a najkasnije 24 sata od upotrebe sredstava prinude, podnosi pisani izveštaj načelniku komunalne policije, odnosno licu koje načelnik ovlasti da ocjenjuje opravdanost i pravilnost upotrebe sredstava prinude.

Izveštaj sadrži podatke o upotrebljenom sredstvu prinude, vremenu i mjestu upotrebe, licu prema kome je upotrebljeno, posledici, razlozima i osnovu upotrebe i drugim činjenicama i okolnostima značajnim za ocjenu opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude, a podnosi se na posebnom obrascu.

Ako je upotrijebio dva ili sva tri sredstva prinude, komunalni policajac podnosi izvještaj o upotrebi težeg (službena palica ili sredstvo za vezivanje), odnosno najtežeg sredstva prinude (sredstvo za vezivanje), u kome opisuje i upotrebu lakših sredstava prinude.

Ako je sredstva prinude u datoj situaciji upotrijebio prema više lica, komunalni policajac podnosi jedan izvještaj u kome navodi podatke o svim licima, s opisom načina upotrebe sredstava prinude prema svakom licu ponaosob.

Ako su sredstva prinude u datoj situaciji upotrijebila dva ili više komunalnih policajaca, svaki od njih posebno podnosi izveštaj.

Ako su sredstva prinude upotrijebljena po naređenju, osim komunalnih policajaca koji postupaju po naređenju, izveštaj podnosi i komunalni policajac koji je upotrebu naredio.

Primjerak izvještaja komunalni policajac istovremeno dostavlja šefu organizacione jedinice, odnosno neposredno pretpostavljenom komunalnom policajcu, koji najkasnije u roku od pet dana od upotrebe sredstava prinude dostavlja ovlašćenom licu svoje mišljenje o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude i predlog ocene opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude.

Član 45

Ako prilikom upotrebe sredstava prinude nastupi smrt lica, nastane tjelesna povreda ili dode do povrede dostojanstva ličnosti, načelnik komunalne policije o tome podnosi izvještaj predsjedniku opštine, odnosno gradonačelniku, koji obrazuje komisiju radi kontrole zakonitosti primjene sredstava prinude. Komisiju čine tri člana, i to: predstavnik policije, predstavnik nevladine organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava i sloboda duže od pet godina i predstavnik opštine.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Odluku o kriterijumima, načinu i postupku izbora članova komisije utvrđuje Skupština opštine, Glavnog grada i Prijestonice.

Komunalna policija dužna je gradonačelniku da podnosi šestomjesečni i godišnji izvještaj o rješavanju pritužbi.

Komunalna policija upoznaje javnost sa šestomjesečnim i godišnjim izveštajem o rešavanju pritužbi, koji objavljuje na svojoj vebsajt-stranici.

Vrste informisanja i izvještavanja

Izvještavanje podrazumijeva informisanje pretpostavljenog organa ili pretpostavljenog starješine, a obavještavanje informisanje organa istog ili nižeg stepena i potčinjenog.

1. Informisanje i izvještavanje može da bude **hitno, dnevno i periodično**.

Hitno informisanje obezbjeđuje se podnošenjem hitnih informacija (telefonom, radio-vezom i dr.) sa podacima o događaju ili pojavi kojima se raspolaže odmah po saznanju o njihovom nastanku i s obavještenjem o preduzetim mjerama.

Dnevno izvještavanje obezbjeđuje se sačinjavanjem i dostavljanjem određenim korisnicima dnevnog biltena koji sadrži prikaz događaja, pojava i mjera preduzetih u toku dana, kao i brojčane pokazatelje s tim u vezi.

Periodično informisanje i izvještavanje obezbjeđuje se po potrebi i redovno.

Po potrebi – dostavljanjem periodičnih informacija, izvještaja, analiza i drugih materijala o značajnim događajima i pojavama.

Redovno – sačinjavanjem i dostavljanjem mjesečne informacije i godišnjeg izvještaja određenim korisnicima.

2. Informisanje i izveštavanje može biti i interno i eksterno.

Interno informisanje i izveštavanje obavlja se u okviru organizacionih jedinica lokalne uprave.

Eksterno informisanje i izveštavanje odnosi se na informisanje i izveštavanje pojedinaca, organa i organizacija van lokalne uprave (javno tužilaštvo, organ za prekršaje...).

3. Informisanje i izvještavanje može biti i **horizontalno i vertikalno**.

Horizontalno informisanje i izvještavanje odvija se na istoj ravni hijerarhijske ljestvice (npr. razmjena informacija).

Vertikalno informisanje i izvještavanje podrazumijeva da niže organizacione jedinice izvještavaju više ili da više organizacione jedinice informišu niže.

Postupak smenjivanja patrola

Patrole se smjenjuju u sjedištu organizacione jedinice komunalne policije i na patrolnom rejonu.

Smenjivanje patrola na patrolnom rejonu

Komunalni policajac koji završava smjenu informisaće kolegu koji počinje da radi o stanju na rejonu, tj. o svim novostima i zapažanjima koja mogu uticati na uspješno obavljanje radnih zadataka, nakon čega smjenu preuzima komunalni policajac koji je došao na službu.

Ukoliko se patrole smjenjuju na patrolnom rejonu, treba izbjegavati primopredaju dužnosti na mjestima gde ima mnogo građana. Potrebno je naći pogodno mjesto za dogovor i primopredaju dužnosti, van pogleda ljudi, a pogotovo prekršilaca komunalnog reda.

Smenjivanje patrola u sedištu organizacione jedinice komunalne policije

Smjenjivanje komunalnih policajaca koji obavljaju patrolnu djelatnost najčešće se obavlja u organizacionoj jedinici. Razlozi za takav vid primopredaje dužnosti prvenstveno su tehničke prirode, ali mogu biti i funkcionalne, na primjer kada je potrebno detaljno upoznati komunalne policajce sa određenim interesantnim pojavama i događajima, dogovoriti se o zajedničkim aktivnostima s drugim patrolama ili nadležnim službama.

Rad u lokalnoj zajednici

Pojam i karakteristike rada komunalne policije u lokalnoj zajednici

Rad komunalne policije u lokalnoj zajednici kao jedan od novih načina organizacije društva na prevenciji negativnih pojava treba da zaživi kao savremeni koncept i u našoj državi.

Potreba za izgrađivanjem novog koncepta rodila se na kritici tradicionalnog shvatanja, koje se pokazalo kao neefikasno i prevaziđeno uslijed birokratizovane organizacije odvojene od građana (kojima treba da služi) i reaktivno usmjereno prvenstveno prema već izvršenim kažnjivim delima.

Novi koncept organizacije i rada u okviru zajednice zahtijeva čvrsto povezivanje komunalne policije i građana, stavljanje naglaska na preventivnu djelatnost i proaktivni pristup u djelovanju. Takav pristup podrazumijeva fokusiranje ne samo na otkrivanje izvršenih kažnjivih djela već (prije svega) i na uočavanje problema u lokalnoj zajednici koji mogu dovesti do štetnih pojava i djelovanje na probleme prije nego što eskaliraju. Pokazalo se kao neophodno da se građani i njihove potrebe uključe u pravljenje strateških planova djelovanja na nivou lokalne zajednice.

Definicija

U literaturi se najčešće navodi definicija koju su dali Trojanovicz i Bucqueroux: rad policije u lokalnoj zajednici (**community policing**) jeste filozofija i organizaciona strategija koja promoviše novo partnerstvo između građana i njihove policije. Ona je bazirana na ideji da i policija i zajednica moraju da rade zajedno kao ravnopravni partneri da bi identifikovali i odredili prioritete i riješili aktuelne probleme radi poboljšanja sveukupnog kvaliteta života u regiji.

Ova definicija može se primijeniti i na budući rad komunalne policije.

Moguće karakteristike rada komunalne policije u lokalnoj zajednici:

- znatno veća otvorenost prema zajednici (razmjena informacija i saradnja);
- jasan naglasak na rješavanje problema (problemski orijentisan rad);
- poboljšanje međusobnih odnosa unutar kolektiva (vrednovanje rada);
- podjela odgovornosti između komunalne policije i zajednice;
- edukacija komunalne policije i zajednice;
- povjerenje i fleksibilnost;
- prevencija.

Osnovni rezultati rada komunalne policije u zajednici trebalo bi da budu:

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

- povećanje efikasnosti u suzbijanju svih vidova negativnog ispoljavanja;
- razvoj prevencije orijentisanjem na postojeće probleme;
- smanjenje rizika viktimizacije (rizika da se postane žrtva);
- povećanje povjerenja u rad komunalne policije;
- redukcija nasilja prema ugroženim kategorijama stanovništva;
- veća briga za zdrav socijalni razvoj djece i omladine,
- smanjenje straha od negativnih pojava kod građana;
- razvoj pozitivnih odnosa komunalne policije s javnošću;
- veća uključenost i zadovoljstvo pripadnika manjinskih zajednica;
- bezbjednije zajednice i drugi.

Uočavanje preddeliktних stanja

U okviru područja proaktivnog policijskog rada, mnoge policijske organizacije imaju uspjeha u uspostavljanju partnerstva s različitim grupama građana u okviru datih nadležnosti, tako što uočavaju probleme i bezbjednosne potrebe zajedničke za ostale članove zajednice.

Komunalna policija različitim grupama u lokalnoj zajednici treba da predstavi činjenicu da je saradnja i koordinacija neminovna kako među njima tako i sa policijom.

Pojam

Preddeliktno stanje (pretkriminalna situacija) jeste određeno objektivno stanje i ponašanje buduće žrtve koje potencijalnog izvršioca može navesti da učini krivično djelo ili prekršaj.

Preddeliktna stanja mogu biti:

- neobezbijedena gradilišta;
- građevinski materijal na putu ili trotoaru;
- oštećena signalizacija;
- nedostatak šahtova ili slivnika na putu;
- udarne rupe na putu;
- neodržavanje puta u zimskim uslovima;
- nepropisno odlaganje smeća;
- neodvedene atmosferske vode;
- nečistoća u gradovima;
- zapušteni parkovi (suva i trula stabla);
- zakrčen javni prostor za parkiranje;
- nepropisno pružanje usluga na pijacama;
- neodržavanje javnih bunara i česama itd.

Organizaciona i teritorijalna nadležnost komunalne policije, s patrolnom delatnošću kao njenim osnovnim oblikom, trebalo bi da bude najefikasniji način za uočavanje preddeliktnih stanja. Klasičan rad zadržava se na jasno definisanoj teritoriji na kojoj boravi nekoliko hiljada stanovnika (četiri-pet hiljada; u svakom slučaju, manje od deset hiljada).

U većim urbanim sredinama, osim navedenih načina organizovanja rada, za uočavanje preddeliktnih stanja definisani su i drugi koncepti kao što je, na primjer, rad komunalne policije u susedstvu. Taj koncept podrazumijeva izbor jednog komunalnog policajca koji bi trebalo da živi na teritoriji na kojoj radi.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Osim obilježja klasičnog rada, rad komunalnih policajaca u susedstvu treba da sadrži i izvjesna obilježja socijalnog rada, koji je problemski usmjeren i temelji se na uspostavljanju neposredne i konstantne komunikacije i razmjene informacija sa građanima.

Načini uočavanja preddeliktne stanja na području lokalne zajednice

Da bi komunalni policajac efikasno i blagovremeno uočio preddeliktna stanja, potrebno je da na području na kojem radi uoči i upozna:

- skoro sve građane;
- sve bezbjednosne i druge relevantne probleme;
- bezbjednosne potrebe;
- mjesta ka kojima građani gravitiraju;
- lokalne puteve;
- ulice i javne objekte;
- heterogenost i intenzitet saobraćaja;
- parkove i groblja itd.

Prvih dana odabrani komunalni policajac nastojao bi da najpre upozna mjesta na kojima se građani okupljaju (javne institucije, prodavnice, škole) i da uspostavi kontakt sa svim značajnijim građanima, kao i građanima koji su profesionalno svakodnevno u kontaktu s ljudima (rukovodiocima institucija, portirima, prodavcima, predsjednicima kućnih savjeta...), a potom i sa što većim brojem građana sa svoje teritorije (na primjer, obilazeći građane od vrata do vrata). On bi imao zadatak da se predstavi građanima, saopšti im da će ubuduće on biti njihov komunalni policajac kojem mogu uvijek da se obrate za pomoć, ostavi svoj broj mobilnog telefona. Trebalo bi da nastupa sa sledećim argumentom: kao što poznaju svog doktora, poštara i sveštenika, građani treba da poznaju i svog komunalnog policajca.

Preddeliktna stanja mogu se otkloniti:

- davanjem savjeta i instrukcija građanima;
- obavještanjem građana o aktuelnim oblicima narušavanja komunalnog reda;
- uključivanjem drugih specijalizovanih službi i institucija;
- primjenom odgovarajućih ovlašćenja (davanje upozorenja).

Jednostavnije bezbjednosne probleme komunalni službenik, po pravilu, rješava sam, a ukoliko ne može, treba da uključi druge policijske i vanpolicijske specijalizovane službe i institucije (kriminalističke linije rada, službe socijalnog staranja, službe za zaštitu zdravlja, lokalne institucije vlasti itd.).

Ako uoči neke probleme koji se tretiraju specijalnim projektima, komunalni policajac građane treba da poveže sa specijalizovanim radnim grupama zaduženim za rešavanje tih problema, ali da i poslije toga nastavi saradnju i održava kontakt s osobom koja ima problem i s njenom porodicom.

Uočavanje potreba građana

U skladu s načelom ekonomičnosti i radi ujednačenog ostvarivanja svrhe komunalne policije, u svim gradovima, pri obrazovanju i uređenju komunalne policije grad obezbjeđuje da broj komunalnih policajaca odgovara broju stanovnika grada prema poslednjem popisu, tako da na svakih pet hiljada stanovnika ne može imati više od jednog komunalnog policajca.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

(ZOKP)

Kao osnovni problemi građana u lokalnoj zajednici navode se:

1. prekoračenje rada ugostiteljskih objekata, preglasna muzika u njima, točenje pića maloljetnicima i djeci, divlja gradnja i sukobi koje ona izaziva, psi luralice, neosvijetljene ulice uništavanje saobraćajnih znakova, telefonskih govornica, bučno ponašanje i dobacivanje građanima;
2. neefikasnost, nemotivisanost, neangažovanost pravosudnih organa (tužilaštva, sudovi, organi za prekršaje), koje se reflektuju kao teškoća u uspostavljanju saradnje građana i policije i problemski orijentisanom radu;
3. nedovoljna angažovanost subjekata koji bi trebalo preventivno da reaguju (centri za socijalni rad, škole, inspekcije, organ za prekršaje, drugi organi državne uprave, kao i drugi društveni subjekti, mjesne zajednice itd.).

Aktivnosti usmjerene na rješavanje problema u zajednici podrazumijevaju:

- stvaranje prijateljskih veza sa građanima;
- međusobnu ravnopravnost;
- pokazivanje brige i interesovanja za rješavanje problema;
- učestalost djelatnosti;
- identifikaciju problema i njihovo rješavanje;
- sastanke s predstavnicima lokalne vlasti;
- edukaciju građana o mjerama prevencije;
- izradu uputstava za poštovanje komunalnog reda za građane i preduzetnike.

Problemski orijentisan rad komunalne policije u lokalnoj zajednici

Problemski orijentisan komunalni policijski rad jeste koncept koji se fokusira na primarni cilj djelovanja – krajnji produkt kvalitetnog servisa za građane.

Pristalice koncepta problemski orijentisanog rada ističu da je klasičan model postupanja preuzak i usmjeren na represivno postupanje, tj. na incidente.

Izolovanost komunalne policije od zajednice zapostavljala bi, tj. ostavljala netaknutim ogromne potencijale koji postoje u njoj i koji se mogu usmjeriti na uočavanje i djelovanje na probleme koji proizvode negativne pojave.

Proaktivno djelovanje u okviru sistema *community policing* – komunalna policija treba da ima problemski orijentisan pristup i da primjenom proaktivnih tehnika i taktika, kao i primjenom savremenih tehnoloških dostignuća, uspostavlja tijesne relacije sa zajednicom, koju podstiče da ukazuje na probleme i s kojom aktivno pokušava da ih rešava. Ovaj model daje prednost proaktivnom postupanju, koje se temelji na partnerstvu s građanima i iskazanim potrebama zajednice, ali ne isključuje ni samoinicijativno proaktivno postupanje, kao ni reaktivno djelovanje na već izvršena kažnjiva djela. Reaktivno djelovanje samo je prva faza, za kojom slijedi uočavanje problema koji su doveli do kažnjivog djela i pokušaj njihovog rešavanja.

Uslovi za postupanje komunalne policije

Da bi mogla da razvija problemski orijentisan pristup, komunalna policija mora da:

1. njeguje veze sa zajednicom (građanima, institucijama) kako bi mogla da saznaje za kažnjiva djela i probleme i angažuje pojedine djelove zajednice u projektima za njihovo rješavanje;
2. osposobi (obuči) rukovodioce i komunalne policajce na terenu za problemski orijentisan pristup;
3. uvede promjene u sačinjavanje statističkih i dnevnih registrovanja događaja;

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

4. razvije posebne strateške i operativno-analitičke metode i postupke, mapiranje i profilisanje negativnih pojava, a ako je potrebno, angažuje posebne stručnjake kako bi se na osnovu analize mogli identifikovati problemi i osmislile strategije i akcije za njihovo rješavanje;
5. formira kvalitetne baze podataka o problemima, izvršiocima i dr.

Rješavanje problema

Metode za rješavanje problema mogu biti različite.

- 1) U okviru savjeta za bezbjednost diskutuje se o globalnim problemima koji opterećuju ili ugrožavaju lokalnu zajednicu.
- 2) Sprovodeći akciju od vrata do vrata, komunalni policajci pitaju građane s kojim se problemima suočavaju.
- 3) Komunalni policajci u patroli imaju zadatak da kontaktiraju s građanima i interesuju se za njihove probleme.
- 4) U organizacionoj jedinici komunalne policije, ili u prostorijama lokalne uprave, otvara se savjetovalište za građane, u kome oni mogu iznositi svoje probleme, tražiti savjete itd.
- 5) U mjesnim zajednicama postavljaju se sandučići ili (i) otvaraju telefonski brojevi preko kojih građani mogu i anonimno podnositi prijave, ukazivati na probleme u zajednici, na ponašanje pojedinaca i grupa, na osnovane sumnje u vezi s korupcijom pojedinih osoba ili komunalnih policajaca, službenika, iznositi pritužbe na rad komunalne policije, predloge za unapređenje bezbjednosti i dr.
- 6) Rukovodioci komunalne policije učestvuju u lokalnim televizijskim i radio emisijama u koje se građani mogu uključivati, postavljati pitanja i ukazivati na probleme.
- 7) Komunalna policija organizuje rekreativna, sportska i neformalna druženja s građanima kako bi se u opuštenoj i neformalnoj atmosferi uspostavili kontakti i razgovaralo o problemima s kojima se oni suočavaju.
- 8) Komunalna policija primjenjuje geografsko profilisanje i mapiranje i najmanje jedanput mjesečno sačinjava mape na kojima se prikazuje geografska rasprostranjenost pojedinih vrsta negativnih pojava i uočavaju žarišta i tendencije; prijava za svako djelo ili informacija od značaja mora se zavesti, unijeti u sistem i analizirati.

Obavještavanje i savjetovanje građana u vezi s narušavanjem komunalnog i drugog reda i načinima suprotstavljanja

Odjeljenje komunalne policije dužno je da u obavljanju poslova saraduje sa građanima u skladu sa Zakonom o komunalnoj policiji i drugim propisima kojima se uređuje obavljanje komunalnih i drugih poslova iz nadležnosti grada.

Odjeljenje komunalne policije dužno je da prima prijave, peticije i predloge građana u vezi s komunalnim redom, podnijete pismenim putem, elektronskom poštom, a u hitnim slučajevima telefonom i neposrednim usmenim obraćanjem.

O svakoj takvoj prijavi, peticiji i predlogu, odnosno obraćanju, u Odjeljenju komunalne policije sačinjava se službena zabilješka, a građani se, na njihov zahtjev, obavještavaju o ishodu postupanja.

Pružanje korisnih informacija građanima i njihovo edukovanje u zvaničnim i nezvaničnim prilikama

Edukacija zajednice neophodan je korak na putu uspješne primjene koncepta rada komunalne policije u zajednici.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Organizovanjem seminara različitog trajanja potrebno je edukovati veći broj građana i predstavnika lokalne samouprave da bi cilj i model projekta svima bio jasan.

Preporuka međunarodnih subjekata jeste da se prvo obuči jedan broj trenera koji će kasnije realizovati obuku u svojoj sredini.

U okviru organa lokalne vlasti i drugih institucija koje treba da budu bitni partneri u projektu, treba započeti razgovore, proces informisanja i edukacije o novom konceptu komunalnog policijskog rada u lokalnoj zajednici, kao i o potrebi izgrađivanja partnerstva, saradnje i koordinacije. Ukoliko se u tim razgovorima nađe na plodno tlo i prihvatanje projekta, to će značiti da su uslovi za ulazak u program povoljni.

U čitav proces prethodnih konsultacija potrebno je uključiti i medije, koji bi trebalo da među građanima lokalne zajednice prošire ideju o novoj bezbjednosnoj politici kako bi se u okviru povratnog informisanja dobilo njihovo mišljenje, i prije svega, podrška.

Edukacija volontera i građana koji učestvuju u sprovođenju preventivnih programa

Potrebno je formirati osnovna tijela (institucije) koja će koordinisati rad komunalne policije i ostalih subjekata lokalne zajednice na realizaciji projekta. Jedno od tih tijela trebalo bi da bude opštinski savjet za komunalni red, u koji će biti uključeni svi važni faktori lokalne zajednice (predstavnici lokalne vlasti, policije i ostalih značajnih subjekata). Savjet za komunalni red dobija značajnu ulogu u formiranju bezbjednosnih strategija u lokalnoj zajednici; održavaju se redovni sastanci komunalne policije i građana u okviru mjesnih zajednica, susjedstva, preduzeća itd.

U nastojanju da se izgrade pozitivni odnosi između komunalne policije i građana i da se građani edukuju, uvodi se niz aktivnosti:

- akcija od vrata do vrata (podjela brošura);
- dani otvorenih vrata;
- komunalna policija organizuje ili pomaže osnivanje planinarskih udruženja, izviđačkih organizacija, sportskih klubova, sportskih susreta sa mladima (npr. fudbalski turniri);
- učestvuje u akcijama davanja krvi, pomaganja starima, kao i u akcijama i inicijativama za uređenje grada;

Edukacija građana o prevenciji pojedinih krivičnih djela iz oblasti komunalnog reda

Radionice za edukatore osposobile su vrsne predavače, koji su stekli potrebnu rutinu. Pri izboru edukatora, osim formalnih, poštovani su i neki drugi kriterijumi, na primjer sklonost ka komunikaciji i posvećenost projektu.

U okviru svake službe otvaraju se diskusije o tome šta konkretna služba može učiniti da bi svoje djelovanje unaprijedila u problemski orijentisan rad, izgradila partnerstvo i poboljšala komunikaciju s građanima; uvode se pojedini novi kriterijumi za mjerenje efektivnosti i efikasnosti komunalnog policijskog rada itd.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Ostvarivanje saradnje s drugim organima, organizacijama, grupama i pojedincima u lokalnoj zajednici

Odlukom o oblicima i načinu ostvarivanja saradnje odjeljenja komunalne policije i inspeksijskih službi regulisana je saradnja s drugim organima, organizacijama, grupama i pojedincima u lokalnoj zajednici.

Odjeljenje komunalne policije i inspeksijske službe grada dužni su da ostvaruju međusobnu saradnju u obavljanju poslova iz nadležnosti komunalne policije i inspeksijskih službi, u skladu s odlukom Skupštine Opštine.

O ostvarivanju međusobne saradnje Odjeljenja komunalne policije i inspeksijskih službi grada staraju se načelnik Odeljenja komunalne policije i rukovodioci inspeksijskih službi grada.

Odjeljenje komunalne policije obavještava nadležnu inspeksijsku službu grada o pitanjima od značaja za obavljanje poslova te službe, a naročito o uočenim potrebama za obavljanjem inspeksijskog nadzora.

Inspeksijske službe Grada obavještavaju Odeljenje komunalne policije o pitanjima od značaja za obavljanje poslova komunalne policije.

Obavještenja se dostavljaju se neodložno i po pravilu pismenim putem, a u slučaju hitnosti telefonom i neposrednim usmenim obraćanjem. Sva dostavljena obavještenja se evidentiraju.

Odjeljenje komunalne policije i inspeksijske službe grada razmjenjuju informacije od značaja za obavljanje poslova iz svog delokruga.

Kada je to potrebno za izvršavanje poslova iz njihove nadležnosti, Odjeljenje komunalne policije može zahtijevati od inspeksijskih službi grada, odnosno inspeksijske službe grada od Odeljenja komunalne policije, dostavljanje podataka iz evidencija koje vode u skladu sa zakonom i propisima grada.

Na podatke o ličnosti sadržane u evidencijama primenjuju se propisi o zaštiti podataka o ličnosti.

Ako je inspeksijskoj službi grada za obavljanje poslova iz njene nadležnosti potrebna neposredna pomoć Odeljenja komunalne policije, rukovodilac inspeksijske službe grada podnijeće obrazloženi zahtjev za pružanje neposredne pomoći načelniku Odeljenja komunalne policije. Zahtjev može se odnositi samo na poslove iz nadležnosti Odeljenja komunalne policije.

Odjeljenje komunalne policije i inspeksijske službe grada mogu preduzimati zajedničke mjere i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne policije i inspeksijskih službi.

Zajedničke mjere i aktivnosti Odeljenja komunalne policije i inspeksijskih službi grada planiraju se unaprijed. Prilikom preduzimanja zajedničkih mjera i aktivnosti Odeljenja komunalne policije i inspeksijskih službi grada, komunalni policajac može, na opravdani usmeni zahtjev službenog lica inspeksijske službe grada i pod uslovima utvrđenim zakonom, provjeriti identitet lica, pregledati lice i predmete i privremeno oduzeti predmete.

Načelnik Odeljenja komunalne policije određiće komunalnog policajca, a rukovodilac inspeksijske službe grada službeno lice koje će se starati o efikasnom ostvarivanju međusobne saradnje

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Odjeljenja komunalne policije i inspeksijskih službi grada.

U slučaju odbijanja ili otežanog odvijanja međusobne saradnje, načelnik Odeljenja komunalne policije, odnosno rukovodilac inspeksijske službe grada, obavijestiće o tome gradonačelnika.

Pomoć u izvršenjima (asistencija)

Komunalna policija pruža pomoć nadležnim organima grada, kao i preduzećima, organizacijama i ustanovama koje na osnovu odluke Skupštine grada odlučuju o pojedinim pravima građana, pravnih lica ili drugih stranaka, kada po ocjeni nadležnog organa grada ili ovlašćene organizacije postoje pretpostavke da sprovođenje njihove izvršne odluke neće biti moguće bez prisustva komunalnih policajaca ili upotrebe sredstava prinude.

O angažovanju komunalne policije i o obimu i načinu pružanja pomoći odlučuje načelnik komunalne policije u roku od 48 sati od podnošenja zahjete nadležnog organa grada, odnosno ovlašćene organizacije, shodno odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima o postupku pružanja pomoći u izvršenjima i podzakonskog propisa o načinu obavljanja policijskih poslova kojima se bliže uređuje pružanje te pomoći.

Ako zbog fizičkog otpora sprovođenje izvršenja ne bude moguće ili ne uspije i pored angažovanja komunalne policije, nadležni organ grada, odnosno ovlašćena organizacija, podnosi zahtjev policiji da pruži pomoć u sprovođenju izvršenja, u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima.

Saradnja sa građanima

Komunalna policija u obavljanju poslova saraduje sa građanima u skladu s ovim zakonom i drugim propisima kojima se uređuje obavljanje komunalnih i drugih poslova iz nadležnosti grada.

Građani mogu komunalnoj policiji podnositi prijave, peticije i predloge u vezi s komunalnim redom pismenim putem, elektronskom poštom, a u hitnim slučajevima telefonom i neposrednim usmenim obraćanjem, o čemu komunalna policija pravi službenu zabilješku. Komunalna policija dužna je da građane, na njihov zahtjev, obavijesti o ishodu postupanja.

Saradnja s gradskim inspeksijskim službama

Komunalna policija u obavljanju poslova saraduje s gradskim inspeksijskim službama, u skladu s ovim zakonom i zakonima i propisima grada kojima se uređuje obavljanje inspeksijskih poslova.

Saradnja obuhvata naročito: međusobno obavještanje, razmjenu informacija, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mjera i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne policije i gradskih inspeksijskih službi. Oblike i način ostvarivanja saradnje komunalne policije i gradskih inspeksijskih službi bliže propisuje skupština grada.

Ostvarivanje saradnje i zajedničkih ciljeva s policijom (MUP-om) u lokalnoj zajednici

Saradnja s policijom

U obavljanju poslova i primjeni ovlašćenja komunalni policajci saraduju spolicijom.

Kada je to potrebno radi izvršavanja poslova iz nadležnosti komunalne policije, na obrazloženi zahtjev, policija će dostaviti lične podatke za građane, podatke za vozila i druge podatke iz evidencija koje vodi u skladu sa zakonom.

RAD NA TERENU I U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Radi razvijanja međusobne saradnje komunalne policije i policije, gradonačelnik može sporazumno s ministrom za unutrašnje poslove da donosi odgovarajuće akte o saradnji i osniva koordinaciona tela od značaja za ostvarivanje zajedničkih ciljeva.

Usklađivanje poslova

Strateški plan i godišnji plan rada komunalne policije usklađuju se prije donošenja s propisima i odgovarajućim planskim aktima policije, kao i sa stavovima o prioritetima za bezbjednost ljudi i imovine u gradu.

Stručnu pomoć u pripremi strateškog plana i godišnjeg plana rada komunalne policije pruža policija, uz podršku ministarstva za unutrašnje poslove.

Podnošenje izveštaja policiji

O upotrebi sredstava prinude načelnik komunalne policije obavještava načelnika Centra bezbjednosti najkasnije u roku od 48 sati od upotrebe sredstava prinude.

Ako prilikom upotrebe sredstava prinude nastane tjelesna povreda ili nastupi smrt lica, načelnik komunalne policije podnosi o tome pismeni izveštaj načelniku Centra bezbjednosti.

Izveštaj sadrži: ime i prezime i broj legitimacije komunalnog policajca koji je upotrijebio sredstva prinude; datum, vrijeme i mjesto upotrebe; podatke o licu prema kome su sredstva prinude upotrijebljena; vrstu upotrijebljenog sredstva prinude; razlog upotrebe; opis događaja i povreda nanijetih licu ili komunalnom policajcu; podatke o vremenu i mjestu pružanja medicinske pomoći; podatke o šteti nastaloj uslijed upotrebe sredstava prinude; podatke o svjedocima događaja i materijalnim dokazima.